

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-98-32/1-A
Datum: 19. august 2009.
Original: engleski

PRED PREDŽALBENIM SUDIJOM

Rješava: **Mehmet Güney, predžalbeni sudija**

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **19. avgusta 2009.**

TUŽILAC

protiv

**MILANA LUKIĆA
SREDOJA LUKIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO HITNOM ZAHTJEVU MILANA LUKIĆA ZA PRODUŽENJE
ROKA ZA PODNOŠENJE NAJAVE ŽALBE**

Tužilaštvo:

g. Paul Rogers

Branioci Milana Lukića:

g. Jason Alarid
g. Dragan Ivetić

Branioci Sredoja Lukića:

g. Đuro J. Čepić
g. Jens Dieckmann

1. **JA, MEHMET GÜNEY**, predžalbeni sudija Žalbenog vijeća Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud), rješavam po "Hitnom zahtjevu Milana Lukića za produženje roka za podnošenje najave žalbe" (dalje u tekstu: Zahtjev), koji su branioci Milana Lukića (dalje u tekstu: Lukić) javno podnijeli 17. avgusta 2009.¹ Dana 18. avgusta 2009. tužilaštvo je javno podnijelo svoj odgovor kojim se protivi Zahtjevu.²

I. DOSADAŠNJI TOK POSTUPKA

2. Dana 20. jula 2009. Pretresno vijeće III (dalje u tekstu: Pretresno vijeće) proglašilo je Lukića, na osnovu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut), odgovornim za ubistvo i okrutno postupanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja prema članu 3 Statuta i za ubistvo, progone, istrebljivanje i nehumana djela kao zločine protiv čovječnosti prema članu 5 Statuta. Pretresno vijeće ga je osudilo na doživotnu kaznu zatvora.³

II. MJERODAVNO PRAVO

3. Na osnovu pravila 108 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) strana koja želi da uloži žalbu na presudu mora podnijeti najavu žalbe u roku od najviše trideset dana od dana izricanja presude, što je u ovom slučaju 19. avgusta 2009. Pravilo 127(A)(i) i (B) Pravilnika predviđa da Žalbeno vijeće može, nakon što im se podneskom iznesu valjani razlozi, produžiti svaki rok koji je propisan ovim Pravilnikom.

¹ Povjerljivi Dodatak A i povjerljivi Dodatak B dodati su Zahtjevu (dalje u tekstu: Povjerljivi dodatak A, odnosno Povjerljivi dodatak B).

² Odgovor na Hitni zahtjev Milana Lukića za produženje roka za podnošenje najave žalbe, 18. avgust 2009. (dalje u tekstu: Odgovor).

³ *Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-T, Presuda, 20. juli 2009. (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), par. 1099-1101.

III. DISKUSIJA

A. Podnesci strana u postupku

4. U svom Zahtjevu Lukić traži da mu se za 15 do 20 dana produži rok za podnošenje najave žalbe zakazan za 19. avgust 2009.⁴ Prvo, Lukić tvrdi da je zbog obima spisa za pregled i analizu u svjetlu Prvostepene presude,⁵ dužine, složenosti i ozbiljnosti predmeta i Prvostepene presude⁶ nerealno da tim odbrane "odluči o osnovanosti i tipu bilo kakve žalbe i da sastavi detaljnu najavu žalbe u roku od 30 dana od dana izricanja [Prvostepene] presude kako je propisano Pravilnikom".⁷

5. Nadalje, Lukić tvrdi da ne govori i ne čita engleski i da mu još uvijek nije dostavljen zvanični prijevod Prvostepene presude na jeziku koji razumije.⁸ Lukić tvrdi da to stavlja dodatni teret na tim odbrane, koji mu na srpskom jeziku mora objasniti odluke i zaključke Prvostepene odluke "kako bi mogao igrati važnu i potrebnu ulogu u odlučivanju o tome o kojim pitanjima će [podnijeti žalbu]."⁹ Stoga, on tvrdi da bi rok za podnošenje najave žalbe koji bi tekaо od trenutka kada mu Prvostepena presuda bude dostupna na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku pridonio "ne samo pravdi nego i ostvarivanju pravde". Alternativno, traži da mu se odobri produženje roka od 15 do 20 dana.¹⁰

6. Na kraju, Lukić tvrdi da su razni faktori sprječili njegove branioce da u potpunosti iskoriste rok od 30 dana za pripremu najave žalbe.¹¹ Konkretno, Lukić tvrdi da njegov glavni branilac, g. Jason Alarid, u svojoj privatnoj praksi u nacionalnoj jurisdikciji ima prilično veliku količinu posla koja je djelimično rezultat vremena koje je proveo radeći na

⁴ Zahtjev, par. 9, 13 i 15.

⁵ Zahtjev, par. 3-4 (u kojim se pominje da: (i) Prvostepena presuda ima ukupno 372 stranice, a transkripti postupka imaju ukupno 7.268 stranica; (ii) za vrijeme sudenja tužilaštvo je pozvalo 50 svjedoka, a odbrana 30; i (iii) na sudenju je uvršteno 620 dokaznih predmeta koji moraju biti analizirani i razmotreni kako bi se valjano zadovoljilo Lukićevu pravo na žalbu), 9 i 14.

⁶ Zahtjev, par. 2 (gdje se podsjeća na to da je Lukić proglašen krivim za sve tačke Optužnice i osuden na najveću kaznu i tvrdi da je Lukić optužen za 21 tačku, što je znatno veći broj tačaka direktnog učešća za koji se tereti neki pojedinac od broja tačaka za koje se tereti većina optuženih na Medunarodnom sudu), 9 i 14.

⁷ Zahtjev, par. 9.

⁸ Zahtjev, par. 5.

⁹ Zahtjev, par. 8.

¹⁰ Zahtjev, par. 5. Lukić ograničava traženo pravno sredstvo na produženje roka za podnošenje najave žalbe 15 do 20 dana nakon datuma za koji je određen 19. avgust 2009. (*ibid.*, par. 15).

¹¹ Zahtjev, par. 14.

suđenju u Haagu, što ga je spriječilo da doputuje u Haag i radi sa svojim kobraniocem g. Draganom Ivetićem na pripremi najave žalbe.¹² Osim toga, Lukić tvrdi da se kobranilac, po nalogu ljekara, nekoliko dana poslije operacije kojoj je bio podvrgnut 23. jula 2009. nije smio udaljavati od bolnice u Chicagu, SAD, što ga je spriječilo da od 20. jula 2009. do povratka u Haag 4. avgusta 2009. ozbiljno radi na najavi žalbe.¹³ Na kraju, Lukić tvrdi da su problemi s braniocima bili otežani zbog poteškoća s osobljem i planiranim sredstvima.¹⁴

7. Tužilaštvo odgovara da Lukić ne uspijeva navesti "valjan razlog" na osnovu pravila 127(A)(i) i (B) Pravilnika za izmjenu roka koji se primjenjuje za podnošenje njegove najave žalbe.¹⁵

B. Analiza

8. Pri procjeni zahtjeva za produženje roka za podnošenje najave žalbe na osnovu pravila 127(A)(i) Pravilnika, mora se iznijeti "valjan razlog" kojim se opravdava produženje tog roka. Ekspeditivnost postupka je jedan od osnovnih principa pravičnog suđenja. Osim toga, podnošenje najave žalbe označava sâm početak žalbenog postupka u nekom predmetu i, budući da se rokovi za dostavljanje kasnijih podnesaka računaju od datuma podnošenja najave žalbe, svaka odgoda u tako ranoj fazi utječe na kasnije podneske.¹⁶

9. Lukić ne potkrepljuje svoje argumente da (i) dužina i ozbiljnost Prvostepene presude i složenost spornih pitanja u ovom predmetu ili (ii) obim spisa koji treba pregledati u svjetlu Prvostepene presude opravdavaju produženje roka jer mu redovni rok nije dovoljan za pripremu najave žalbe.¹⁷ Shodno tome, Lukić ne dokazuje da je Prvostepena presuda neobično duga ili složena.

¹² Zahtjev, par. 10-11. V. i "Povjerljivi dodatak A" u prilogu Zahtjeva.

¹³ Zahtjev, par. 12. V. i "Povjerljivi dodatak B" u prilogu Zahtjeva.

¹⁴ Zahtjev, par. 13.

¹⁵ Odgovor, par. 1 i 8.

¹⁶ *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po "Hitnom zahtjevu za produženje roka za podnošenje najave žalbe do prevodenja presude na materinji jezik osudenog lica", 1. februar 2007., str. 3.

¹⁷ *Tužilac protiv Boškoskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-A, Odluka po Zahtjevu Johana Tarčulovskog za produženje roka za podnošenje najave žalbe, 5. avgust 2008. (dalje u tekstu: Prva odluka u predmetu *Boškoski*), str. 2.

10. U slučajevima kada je optuženi tražio produženje roka za podnošenje najave žalbe tvrdeći da mu još nije dostupan prijevod presude na maternji jezik, Žalbeno vijeće je odbijalo takav zahtjev.¹⁸ Oba Lukićeva branioca mogu raditi na engleskom jeziku, na kojem je Prvostepena presuda izrečena. Osim toga, određivanje potencijalnih žalbenih osnova prvenstveno spada u djelokrug rada advokata odbrane.¹⁹ Oba advokata mogu s Lukićem razgovarati o sadržaju Prvostepene presude, kao i o potencijalnim žalbenim osnovama. Štaviše, na osnovu pravila 108 Pravilnika, Žalbeno vijeće može, nakon što je neka strana u postupku podnijela najavu žalbe i u zahtjevu navela valjane razloge, odobriti izmjenu žalbenih osnova. Tako će Lukić imati priliku da, ako to bude htio, zatraži izmjenu svojih žalbenih osnova nakon što pročita prijevod Prvostepene presude na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku, pod uslovom da navede valjane razloge na osnovu pravila 108 Pravilnika.²⁰ Stoga, bilo bi nerazumno odgoditi žalbeni postupak do dostavljanja prijevoda Prvostepene presude na bosanski/hrvatski/srpski jezik.

11. Što se tiče drugih profesionalnih obaveza glavnog branioca, Žalbeno vijeće je ranije zaključilo da je "zastupnik u predmetu pred Međunarodnim sudom dužan da svojim obavezama pred Međunarodnim sudom da apsolutni prioritet i da poštuje rokove određene Pravilnikom "²¹ ili nalogom vijeća. Žalbeno vijeće je takođe zaključilo da se "od

¹⁸ *Callixte Kalimanzira protiv Tužioca*, predmet br. ICTR-05-88-A, Odluka po Zahtjevu Callixtea Kalimanzire za produženje roka za podnošenje najave žalbe; 20. jul 2009. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Kalimanzira*); *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-A, Odluka po zahtevima za produženje roka za podnošenje najave žalbe, 23. mart 2009. (dalje u tekstu: Odluka od 23. marta 2009. u predmetu *Milutinović i drugi*); *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po Zahtjevu za produženje roka za podnošenje najave žalbe, 26. oktobar 2006.; *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po Zahtjevu odbrane za produženje roka za najavu žalbe, 15. februar 2005.; *Tužilac protiv Radoslava Brdanina*, predmet br. IT-99-36-A, Odluka po Zahtjevu za produženje roka, 4. oktobar 2004.; *Tužilac protiv Mladena Naletilića i Vinka Martinovića*, predmet br. IT-08-34-A, Odluka po zahtjevima za produženje roka, 25. april 2003. Kao izuzetak v. *Tužilac protiv Milana Babića*, predmet br. IT-03-72-A, Odluka po Zahtjevu za produženje roka za podnošenje najave žalbe, 28. juli 2004. U tom slučaju odmjeravanja kazne, žalba je podnesena na presudu od manje od 50 stranica korpusa teksta koji je trebalo prevesti. Za prijevod je bilo potrebno manje od dva mjeseca i svaka odgoda u tom postupku je stoga bila zanemariva (Presuda o kazni u predmetu *Babić* donesena je 29. juna 2004., a prijevod na bosanski/hrvatski/srpski podnesen je 18. avgusta 2004.).

¹⁹ Odluka u predmetu *Kalimanzira*, par. 6; *Tužilac protiv Milomira Stakića*, predmet br. IT-97-24-A, Odluka po Zahtjevu za produženje roka, 15. avgust 2003.

²⁰ Odluka od 23. marta 2009. u predmetu *Milutinović i drugi*, str. 3.

²¹ *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po Zahtjevu Momčila Krajišnika da se Nathana Z. Dershowitzu dopusti postupanje u svojstvu zastupnika zajedno s Alanom M. Dershowitzem i po Zahtjevu za produženje roka, 5. septembar 2008., par. 10. V. i *Nahimana i drugi protiv Tužioca*, predmet br. ICTR-99-52-A, Odluka po Obrazloženju vremenskog roka i po Izuzetno hitnom zahtjevu podnosioca žalbe Barayagwize za produženje roka za podnošenje najave žalbe i njegovog Podneska žalioca

branitelja dodijeljenih optuženima na Međunarodnom sudu radi zastupanja očekuje da organizuju svoje satnice tako da su u stanju ispoštovati obaveze u pogledu rokova za dostavljanje podnesaka".²² Osim toga, "druge profesionalne obaveze zastupnika ne bi trebale imati nikakvog uticaja na njegove obaveze prema klijentu i Međunarodnom sudu".²³ Shodno tome, druge profesionalne obaveze zastupnika ne predstavljaju "valjane razloge" na osnovu pravila 127 Pravilnika.

12. Lukić nije pokazao da kobranilac nije mogao raditi za vrijeme dok je morao ostati u blizini bolnice u Chicagu. Činjenica da je branilac bio bolestan dio vremena koje je potrebno za pripremu najave žalbe nije, stoga, okolnost dovoljna da se utvrdi postojanje valjanih razloga koji opravdavaju produženje roka za podnošenje najave žalbe.²⁴ U svakom slučaju, na osnovu člana 16(B) Uputstva za dodjelu branioca po službenoj dužnosti, glavni branilac je odgovoran za sve aspekte dokaznog postupka odbrane. U ovom predmetu, glavni branilac je upoznat sa spisom sudskog postupka. Nапослјетку, Lukić ne pokazuje da je na poteškoće s osobljem i planiranim sredstvima utjecala ljetna pauza u radu sudnica i "sredina ranije isplaniranog ljetnog odmora".²⁵ Ranije isplanirani odmor ne predstavlja valjni razlog za odstupanje od vremenskog roka predviđenog Pravilnikom.²⁶

13. U svjetlu gore navedenog, Lukić nije pokazao valjni razlog za traženo produženje roka na osnovu pravila 127(A)(i) i (B) Pravilnika.

po žalbi na kaznu, 6. septembar 2005., str. 5; *Emmanuel Ndindabahizi protiv Tužioca*, predmet br. ICTR-01-71-A, Odluka po "Hitnom zahtjevu za produženje roka za podnošenje najave žalbe", 1. april 2005., str. 3.

²² *Tužilac protiv Rasima Delića*, predmet br. IT-04-83-AR72, Odluka po interlokutornoj žalbi kojom se osporava nadležnost Medunarodnog suda, 8. decembar 2005., par. 3.

²³ *Tužilac protiv Momira Nikolića*, predmet br. IT-02-60/1-A, Odluka po Drugom zahtjevu odbrane za produženje roka za dostavljanje replika, 1. april 2005., str. 4. V. i *Tužilac protiv Boškoskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-A, Odluka po Hitnom zahtjevu Tarčulovskog za produženje roka za podnošenje replike na podnesak respondentu, 16. april 2009. (dalje u tekstu: Druga odluka u predmetu *Boškoski*), str. 2.

²⁴ Uporedi Prvu odluku u predmetu *Boškoski*, str. 2 (zaključak da činjenica da se odbrana podnosioca žalbe trenutno sastoji od glavnog branioca, a ne od glavnog branioca i kobranioca, nije dovoljno značajna okolnost za utvrđivanje valjanih razloga koji opravdavaju produženje roka za podnošenje najave žalbe").

²⁵ Zahtjev, par. 13.

²⁶ Druga odluka u predmetu *Boškoski*, str. 2; *Tužilac protiv Mejakića i drugih*, predmet br. IT-02-65-AR11bis.1, Odluka po Zajedničkom zahtjevu odbrane za odobrenje za podnošenje dopunjenož žalbenog podneska, 16. novembar 2005., str. 4.

IV. DISPOZITIV

14. Iz gore navedenih razloga, **ODBACUJEM** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

Dana 19. avgusta 2009.
U Haagu,
Nizozemska

/potpis na originalu/
sudija Mehmet Güney,
predžalbeni sudija

[pečat Međunarodnog suda]